

Bedoin Journaal

2018

Jos van den Bosch

Bedoin Journaal 2018

Door Jos van den Bosch.

Kollums geschreven tijdens ons driemaandelijks verblijf in 2018 in Bedoin.

Bedoin juni 2017

Inhoud

-1-. Het TDT-syndroom	5
-2- Schapen	7
-3- Ms. Didier	11
-4- Weer dat toilet!	15
-5- Voetbal	20
-6- Veranderingen.....	24
-7- Licht in de duisternis	28
-8- Provençaal moet je zijn	32
-9- Weer een jaar.....	37

-1-. Het TDT-syndroom

We zijn weer op onze stek. De Mobil Home heeft zo te zien de winter goed doorstaan. Enige verrassing is de toiletpot. Het 'Lunette de Toilettes syndroom' van afgelopen jaar, begint meteen al weer op te spelen. Wat blijkt: mijn zoonlief heeft op aanraden van de van scheikunde volkomen verstoken

campingbaas, ten einde V(ries) P(unts) V(erlaging) te bereiken en zodoende bevrozing tegen te gaan, geen zout maar suiker in de pot gegooid. Hij vond dat al raar, maar ja de chef zal het wel weten. Het resultaat is een uitzicht waar Brand Bier jaloers op zou zijn. De schimmel stond tot aan de toiletrand. Foutje bedankt, niet lang gejangt, chloor erin en schoon is uw pot. Vervolgens, bij de eerste zit, gleed Margaret al weer bijna van de pot. Die verdomde WC bril, vorig jaar nieuw gekocht, brak af, de schroeven vielen er uit. Een acute aanval van het 'TdT-

syndroom' is het gevolg. In deze crisis besluiten we om toch maar weer een nieuwe bril te kopen en die ligt er nu eindelijk op. Uiteraard weer met de nodige aanpassingen, want de pinnetjes bleken te groot voor de gaten in de potrand. "Ik wist het wel, ik wist het wel, hier in dit land is er altijd wat met die WC brillen, "G☹\$&#☹^#!☹ ". Margaret hield gelukkig stand en nu zitten we op een nieuwe bril die meteen inspireert als je binnenkomt.

Donderdagochtend zag het zo dreigend uit, het weer is hier helemaal niet goed, dat we besloten om maar eens naar het winkelcentrum Auchan in Avignon le Pontet te gaan en daarna na Saze, achter Avignon, om een terrasoverdekking te gaan kopen. Dit is de enige wens die nog overblijft na aanschaf van ons huisje. Na het bezoek aan het winkelcentrum, lunchen we lekker op een terras (salade César) aan de overdekte winkelboulevard. Voor mij zit een werknemer van een van de winkels, die lijkbare pauze heeft. Wat kun je doen in een pauze? Eten? Heb je honger? Nee, hij heeft geestelijke honger en hunkert naar zijn boek! Hij zal het uitlezen en gebruikt daar elke gelegenheid voor. Heerlijk om te zien zo'n passie!

Vandaag zit het weer mee. Margaret gaat naar de markt in Carpentras. Ik maak mijn gebruikelijke ronde. Ik loop Mr. Richardson tegen het lijf, de eenvoudige en sympathieke Engelsman, die het landhuis voor 1 miljoen gekocht heeft. We raken in gesprek. Ik vraag hem waar zijn buurman toch naar aan het boren is. Er staat een grote boor-installatie. Zoekt hij naar olie of gas? “Nee”, zegt hij, “hij boort naar water. Het is Didier, een eenvoudige boer van wie ook het land is. Hij wil daar graag wonen, maar dat mag niet vanwege de bestemmingsplannen. Er mag alleen landbouw bedreven worden. Hij woont in

een Mobil Home.” “Dat weet ik”, zeg ik, “die Mobil Home stond er al jaren”. “Ja maar nu heeft hij er een schuur omheen gebouwd”, zegt Mr. R. “Zo ontloopt hij de voorwaarden, alleen kan hij natuurlijk geen waterleiding aanvragen. Dat moet hij zelf regelen! Vandaar”. Zo vindt men hier altijd een oplossing voor dringende problemen en iedereen is tevreden.

-2- Schapen

Bij de wandeling op zaterdag ochtend stonden al heel veel schapen verzameld

in de wei die achter onze camping ligt. Geweldig om te zien hoe vier tot vijf honden die massa ongerichte wolbaalprojectielen in bedwang houden. Ze brengen ze precies daar waar de herder het wil. Deze staat, geleund op een stok, toe te kijken en geeft door middel van fluittonen aan waar hij ze hebben wil. De honden variëren in uiterlijk maar de meest

indrukwekkende zijn toch wel die Provençaalse/Spaanse herdershonden, bleekgeel gekleurd met een zwarte snoet. Enorme beesten die duidelijk de leiding in handen hebben van het roedel. Boris zou vroeger meegedaan hebben, hij dreef intuïtief toen hij jonger was. Nu kijkt hij van de kant geïnteresseerd toe, zo van: “dat doen jullie best goed, hoor!”. Hij wordt heel vriendelijk en onderdanig bejegend door de schaapshonden. Hij is met pensioen.

Zondag wordt het toeristen seizoen weer geopend. De schapen worden ingeruild voor de toeristen. De schapen worden door de straten van Bedoin gejaagd in de richting van de grazige weiden op de flanken van de Mont Ventoux. Het is een spektakel dat zich ieder jaar herhaalt. Toch wel steeds weer indrukwekkend om zoveel geiten en schapen bij elkaar te zien. Vooraf

werd er ge-volkdanst op het schoolplein. Daar hebben we een paar minuten staan kijken. Het worden elk jaar steeds oudere paren. Na enige tijd moest ik ze vaarwel zeggen omdat ik gek werd van het gepiep van mijn ‘extra oren’ door de eentonige iele fluit, die begeleid word door monotone trommels. De schapenstoet wordt aangevoerd door de ‘Police Municipale’ en onze ‘dorps-roepstoeter’. Deze figuur rijdt op een quad die helemaal volgehangen is met

pluche beesten. Je vindt hem op zondag altijd in het dorpscafé, waar hij opvalt door een hele harde sonore stem. Hij is op grote afstand te horen, heeft misschien doven in de familie. Zoals alle aanwezigen drinkt hij een goed glas pastis (meestal meerdere) en klimt nadat hij wat inkopen heeft gedaan in de

Carrefour, even vrolijk weer op zijn quad en scheurt dan huiswaarts. Hij voert de schapenstoet aan. Achteraan rijdt de 'bezemwagen'. Dat is een Renault bestel, waar alle schaapjes en geitjes die de weg en of hun moeder kwijt zijn geraakt ingeladen worden om ze later weer bij de kudde te voegen. Als de hele horde voorbij is moet je niet op straat gaan lopen want die is

onder gescheten. Het gedoe lijkt natuurlijk tot een verschrikkelijke verkeerschaos, want onwetende buitenlandse toeristen, nu voornamelijk Nederlanders, denken dat ze er toch wel doorheen kunnen rijden. Overigens was er bijzonder veel volk op de been, minstens één toerist voor elk schaap.

Die schapentrek krijgt toch nog een staartje. Als we op de camping terugkeren stopt op de straatweg een auto, een jongeman en een vrouw stappen uit. Ze vragen aan ons of wij misschien weten wie hier een Chiwawa heeft. Er loopt namelijk, broederlijk, op die levensgevaarlijk drukke weg, een koppel honden: één grote zwarte labrador in begeleiding van die Chiwawa, zonder begeleiding en allebei zonder halsband. Ik zeg dat ik zal gaan vragen bij de chef. Bij de receptie aangekomen is de chef al in paniek want ook daar ligt een hond, die omgekiept is, op de parkeerplaats. Duidelijk een van de herdershonden die bij de schapen hoort. Het is een jonge hond, blijkbaar de weg kwijt geraakt en volkomen uitgeput. "Zet hem aan de ander kant van de weg, dan loopt hij wel terug naar waar hij hoort!". Ik weiger dat te doen, de hond is echt 'hondsmoe'. "Ik kan hem echt niet op de camping hebben... breng jij hem terug naar het

dorp?” Ik denk: ‘ja hallo! ik ben aan het aperitieven en nu doorkruisen al die honden mijn plannen’. “Nee ik kan het echt niet doen, maar ik zal een halsband halen”. Als ik terugkom kan ik zonder moeite de halsband omdoen, als die omzit wordt de hond bokkig: hij is duidelijk geen halsband gewend. Bij wie hoort die hond? Ik aai hem en kietel hem en hij is totaal-lief. Een schatje, die laat je toch niet zo maar stikken. Ik maak de halsband weer los want hij ligt nog steeds op de grond. Ik zeg tegen de chef dat de ‘roepstoeter’ misschien wel weet bij wie deze hond hoort. “Is het wel een schapshond?” Nou ik ruik eens aan mijn handen en ik ruik duidelijk schapen en geiten. De chef neemt een kordaat besluit, hij pakt zijn auto en wij rijden richting dorp, naar café ‘de l’Observatoire’. Daar staat de ‘roepstoeter’ midden op het terras en ik spreek hem aan. Ja, hij gaat er alles aan doen, maar.. Ze zijn in ieder geval

op weg naar St.Estève. Waar dat ook moge liggen. De chef weet het ook niet hij vertrouwt de inzet van de ‘roepstoeter’ net zo min als ik en zegt: “dan zoeken we die verdomde schapen toch!. Maar hoe? Welke richting?” Heel simpel antwoord ik: “follow the shit! “ Na een bloedstollende rit in Franse rijstijl, met honderd door de bocht, rijden we tegen de stoet op, dat wil zeggen weer geblokkeerd door die Hollandse toeristen die van geen wijken weten en per sé langs duizend schapen willen. Daar staat de ‘bezemwagen’. De bestuurder, een herder, zegt naar de camping te komen, maar hij moet eerst nog tanken. Ongelofelijk om aan zo’n tocht te beginnen zonder genoeg brandstof. Of bedoelt hij tanken van een ander soort

brandstof? Want zo'n tocht maakt natuurlijk verschrikkelijk dorstig. We volgen hem en treffen hem inderdaad bij de 'zelftank'. We forceren dat hij ons volgt om er zeker van te zijn dat hij niet verdwaalt in de horeca. Terug op de parkeerplaats voor de camping ligt de hond nog steeds voor pampus en wordt hij vertroeteld door de hele camping, met brokjes en hapjes en veel water. Margaret en Boris staan er ook en het klikte meteen tussen herdershond en Boris. De hond wordt in de 'bezemwagen' gehesen en vertrekt richting schapen. Iedereen blij en iedereen verbaasd dat we zo vlug die herders gevonden hebben. Tja simpel: 'follow the shit', hè!

-3- Ms. Didier

Het leven kabbelt voort. Nu alleen onderbroken door af en toe een voetbalwedstrijd. Het niets doen kost zoveel tijd dat we bijna geen tijd meer overhouden voor andere zaken. Op maandagochtend kreeg ik de 'Provençal' onder ogen op het terras tijdens de markt. Belangrijkste landelijke nieuws, waar iedereen zich hier enorm over opwindt is de verlaging van de maximum snelheid van 90 kilometer per uur naar 80 kilometer per uur op lokale en provinciale wegen. We treffen Marie-Francoise, de oude camping eigenaresse. Zij vindt het allemaal maar geld weggooien en als argument vertelt ze het verhaal dat afgelopen najaar een jongeman, ook nog verre familie, met een snelheid van meer dan 150 kilometer per uur het lange rechte stuk weg vanaf de top van de Mont Ventoux af kwam racen en daarbij tegen een opkomende auto aanbotste. Jongeman dood en de ander bestuurder zwaar gewond. Ik zou zeggen: 'dus juist snelheid begrenzen'. Zij gebruikt het als argument om aan te tonen dat het allemaal toch niet helpt en men zich de moeite en de kosten kan sparen. Inderdaad op de gewone wegen word je, als je 90 rijdt, regelmatige met grote snelheid ingehaald. Of je sukkelt achter een oudere dame/heer die niet boven de 40 uitkomt.

Het andere belangrijke lokale nieuws in Bedoin is dat de bakker van St.Colombe het brood weer op hout gaat bakken. Nou en dan ben je weer helemaal op de hoogte.

Tijdens mijn ochtend wandeling stopt opeens een bestelbusje en de bestuurder begint te praten. Uit de zaken die ik opvang concludeer ik dat het monsieur Didier moet zijn, de man die onlangs naar water heeft geboord en gevonden. Hij weet nog dat ik vorig jaar ons overvloedige brood naar zijn paard en zijn geiten bracht. Nu, zegt hij, kan ik dat ook wel weer doen. Maar de dieren zijn weg werp ik tegen. Nee, ik moest maar gewoon het pad naast hun erf aflopen en dan zou ik daar beneden de dieren wel zien. 's Avonds lopen Margaret en ik met de hond nog eens langs en zien daar beneden de hele familie staan, Didier met vrouw en dochter. Zij zwaaien en roepen dat we moeten komen kijken. Een levendige discussie ontwikkelt zich over de dieren en de boerderij. Hij vertelt dat hij het mobil home in de grote schuur gezet heeft en daar het hele jaar woont met zijn gezinnetje. "Maar 's winters dan?" vraag ik hem. Hij heeft de hele mobil home ingepakt in hand dikke isolatie, zodat het er zomers koel blijft en 's winters warm. Zijn vier honden, achter het hekwerk, houden Boris

goed in de gaten en blaffen dat het een lieve lust is, de bewaking is prima geregeld. In de wei staan een paard en drie geiten plus een ezel. “Waar is het schaap gebleven?” Het schaap is het slachtoffer geworden van een loslopende hond, deze heeft het dier de strot door gebeten. De ouders werken allebei en bestieren de boerderij in hun vrije tijd. Je moet er tegen kunnen om zo te leven, maar ik denk dat het juist de onwil van de gemeente is die hen stimuleert om deze levensstijl aan te houden.

Bij de Belgische bieravond zit ik weer eens naast mijn goede vriend Michel. Hij heeft een zware operatie achter en aan de rug en hij laat me de röntgenfoto's zien. Er zit een heuse metalen ladder in zijn rug die de hele wervelkolom ondersteunt. Nu gaat het weer: hij kan weer lopen en fietsen en dus gaat het goed met hem. Hij komt ook weer eens op zijn favoriete thema: het wereldkampioenschap gewichtheffen. Ik zie indrukwekkende foto's Hij was een boom van een vent en die zwaait me daar een hoeveelheid kilo's de lucht in. Ja, het was op de televisie, toen. 'Toen' is 1977 in Stuttgart. Ik google bij thuiskomst eens even: Michel Broillet, inderdaad! De hele levensloop staat er bij, begonnen als bakker interesseerde hij zich voor krachtsport. Toen een kandidaat uitviel deed hij dan maar mee. En ging met goud naar huis. Nu een kapotte rug en dat verbaast me helemaal niet. Maar ze hebben hem in Zwitserland goed opgelapt. Zo hoor je nog eens wat op de camping.

Ieder zijn hobby. Als veel mensen dezelfde hobby's heeft gaat men zich bijeen pakken. En dan gaat men toernooien of toeren organiseren. Het liefst voor een goed doel. Zo zagen wij langskomen ettelijke fiets groepen voor of tegen - (vul maar in). Uit Groningen, Hoensbroek, Antwerpen en nog veel meer. En allemaal die Mont Ventoux op, één maal, twee maal en zelfs drie maal. Drie maal is standaard voor de 'Kannibaal' de Sporza toertocht van Eddy Merckx, die elk jaar hier gehouden wordt en waar nu maar liefst 1500 sporters aan meededen. Verder zagen we ook nog oude auto's, oude tractoren, de ene

motorbende na de andere, oude sportwagens en allemaal voor het goede doel. Ik denk dat menige hobbyist zo zijn eigen doel creëert voor over een aantal jaren want al dat gedraaf en geren kan toch niet goed zijn voor een normale sterveling, in mijn optiek. De foto over de evolutie van de mens vond ik in een souvenir winkel. Misschien komt het nog wel eens zover, over honderdduizenden jaren. Maar zoveel tijd heb ik niet, en ik wacht het ook niet

af.

Ik voer gewoon morgenochtend weer de dierschaar achterom in de wei van Didier. Zij zijn dankbaar en komen meteen aanrennen als ze Boris en mij in het

oog krijgen. Alleen de ezel, die mag geen brood, hij schijnt eczeem te hebben en dan is brood niet goed. Goh, dat is toch zo zielig, vertel ik aan Margaret. Die geiten en het paard smullen onze restjes en dat arme ezeltje, echt een knuffelbeer, krijgt niets. Komt Margaret vandaag van de boodschappen terug met een zak wortels! Één wortel per dag, zegt ze, dan heeft die arme sloeber ook wat. Tja, je ziet het op de foto: het is echt een schatje, Kan me voorstellen dat mensen helemaal hoteldebotel raken van ezeltjes.

Cactus in bloei op
weg naar de
markt

Voor de apotheek.

-4- Weer dat toilet!

Er was eindelijk rust aan het front. ‘Welk front?’ zult u vragen? Nou, het ‘Lunette de Toilette’-front. Maar het ‘LdT syndroom’ is een verraderlijk fenomeen. Het kan zo maar weer toeslaan en dat is ook weer gebeurd. Ik dacht dat ik er vanaf was. Ik ga eens even lekker op de WC zitten. Na gedane arbeid wil ik de ‘aars-vallei’ schoonpoetsen en leun daarvoor iets naar links. Opeens klinken drie harde knallen. Zelfs Margaret, die buiten op het terras zit, komt

ontsteld aansnellen. Ik schrik me een hoedje. Terwijl ik snel mijn broek omhoog hijs om buitenstaanders te beschermen voor ongewenste vergezichten, gooi ik de deur open en ziet: de pot staat scheef op de vloer! Wat is dat nu weer, die verdomde Franse toilet potten, altijd tegendraads. Er vormt zich zelfs een plasje water voor de

pot, dit is helemaal mis. Bij nader onderzoek blijkt dat alle drie resterende schroeven geknapt zijn. Ze waren heel ver doorgeroest en hebben het in dit gevecht opgegeven. Wat nu? Dat betekent vannacht weer gewoon, als alle kampeerders naar de centrale HUDO post. Margaret zet een emmer voor de kleine boodschap op het toilet, dan hoeft zij in ieder geval niet naar buiten. De volgende dag ga ik naar de chef. “Oh”, zegt hij, “maar zulke schroeven heb ik nog wel!”. Maar ik zie de bui al hangen, weer een middag klungelen in die bloedhitte. ‘Nee,’ zeg ik, ‘bel maar de installateur’. Zo gezegd zo gedaan. En verdorie, in dit land val je van de ene verbazing in de andere. Hij komt vanmiddag om 4 uur. Zal me benieuwen. ’s Middags om 4 uur rijdt er een gewone personenauto voor en zie daar: de zwaar getatoeëerde loodgieter. Wanneer hij de losgerukte pot ziet, zegt hij: “morgen!?” Ik zie mijn geest al kruipen. Maar dan zegt hij: ‘Hé, ik geloof dat ik nog 4 van die schroeven in de wagen heb liggen’. Binnen 4 minuten is het gepiept en staat het toilet weer vast als een huis. En dat voor het luttele bedrag van 10 euro die ik hem moet opdringen. Je hebt soms maar 4 schroeven nodig om weer gelukkig te zijn. De voetbalwedstrijd waarin Duitsland de pan uitgeveegd krijgt is afgelopen. Ik

betrap mijzelf op enig leedvermaak. Verderop staan twee grote Duitse campers met 6 mannen. Altijd tamelijk luidruchtig. Vanavond is het opvallend stil. Wanneer ik de volgende ochtend brood ga halen, loop ik langs en het groepje hijst zich met moeite op hun renpinnen. Spontaan komt het in mij op en ik wil zeggen: 'Ja, inderdaad, jullie kunnen beter gaan fietsen!' Maar het zijn 6 grote beren van kerels... dus ik houd toch maar liever mijn mond. Als ik het mijn Franse overbuur, die 91 jaar is, vertel. Lacht hij zich kapot en begint meteen over 40-45.

Bij de wedstrijd België- Japan is het even ademhappen. Ik vrees voor de gezondheid van mijn Waalse overbuur. Wanneer ik de volgende ochtend naar zijn toestand informeer geeft hij grif toe dat hij last heeft gehad van hartkloppingen. Ik houd het voetbal helemaal niet bij, alleen als er een wedstrijd is die misschien wel eens leuk zou kunnen zijn, dan koop ik via de camping voor 24 uur vrije internet toegang en dan kijken we op de iPad. In mijn abonnement heb ik heel veel MB's maar dit slurpt die MB's. Bij België kregen we een leuke wedstrijd voorgeschoteld. Maar bij Rusland voelde ik me bekocht.

Het is erg rustig op de camping. Altijd op het einde van juni en begin juli, dan begint het duurdere vakantietarief. Het lijkt wel of op 30 juni iemand de stop er uit trekt. En masse verlaten dan al die gepensioneerde Nederlanders en Belgen de campings en gaan huiswaarts. Ze keren dan meestal terug in september. Scheelt zo'n tientje per dag. Ik zou het wel weten. Mijn buurman heet Hans, hij komt oorspronkelijk uit Bocholtz en is gepensioneerd. Hij huurt een caravan op basis van een jaarcontract. Hij is gescheiden en leeft hier zijn leventje, gaat op zijn motor toeren, pakt de fiets of neemt de auto voor een bezoekje hier of

daar. Hij telefoneert wel regelmatig met zijn volwassen kinderen. Zijn appartement in Nederland verhuurt hij voor die tijd. Jammer alleen dat hij op de fiets altijd weer aangereden wordt. Hij heeft echt pech. In het voorjaar is hij van achteren aangereden en belandde in het ziekenhuis. Ook hij loopt nu met twee pinnen in zijn

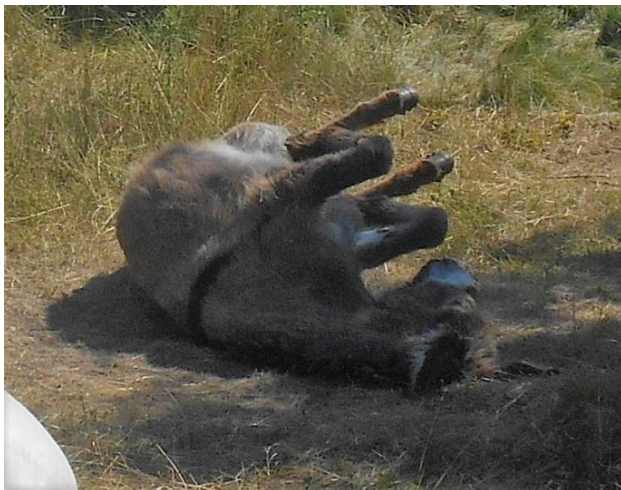
benen. Maar hij fietst evengoed verder en zegt dat het goed voor de benen is.

‘Le sport c’est la mort!’ citeer ik dan mijn oude zoölogie professor. Daar trekt hier niemand zich wat van aan en ik al helemaal niet, want ik wandel alleen maar met de hond, of doe een spelletje ‘Jeu de Boules’.

Met de hond bezoek ik nu regelmatig ’s ochtends de wei van Didier. Gek, maar

het voeren van dat paard, de ezel en de geiten geeft je een doel om te wandelen. De wandelingen zijn niet meer zo lang. Boris kan het niet meer aan of misschien heeft hij ook niet meer zo’n zin. Hij wordt oud en eigenwijs. Net als zijn baas, zou Margaret daaraan toevoegen. Af en toe doe ik een test met hem. Ik zet hem neer en loop dan met de bal een eind weg. Ik leg dan de bal in het midden van het traject neer en roep dan in steeds sterker mate: ‘apport’. Al bij de tweede keer, zonder hoorapparaat zou ik er niets van horen, reageert hij al, dus met dat

gehoor is niks mis. Af en toe sjokt hij achter je aan. Vroeger liep de hond met de baas, nu is het andersom. Maar o wee als er een ander mannetje of een kat in de buurt is, dan komt de oude Boris weer even om de hoek kijken. Hij amuseert zich ook kostelijk bij de dierschaar als ik die aan het voeren ben. Voor de ezel heeft Margaret wat wortels gekocht, hij mag immers geen brood. Nou dat had je moeten zien. Naast wat appels voor paard en ezel kreeg hij nu ook zijn wortel. Vlak daarna ging hij in de wei liggen spartelen met alle vier de

benen omhoog! Ik heb aan Margaret voorgesteld dat zij ook maar eens een worteltje moest eten, misschien helpt dat? Toen ik dit voorstelde, bij het gezamenlijk eten in café de l'Observatoire, met onze goede vrienden, 'John de fietser' en zijn vrouw, moesten de mannen hartelijk lachen en bleven de 'vrouwen van die andere sekse' opvallend stil. Hebben geen gevoel voor humor die vrouwen, toch?

Houd het nieuws over het LVO debacle in Maastricht met interesse, bij. Oud collega John en ik, zijn het erover eens dat het bij het LVO al jaren een zootje is. Maar dat het op een school zo mis kon gaan is verbazingwekkend. En daar is dan ook nog een 'klokkenluider' voor nodig. In onze tijd kon je ook wel eens fouten maken,

maar dan had je meteen Johnny of Henk op je nek, die nauwlettend het PTA controleerden. Vandaag las ik in de krant het commentaar van een persoon die het ook de leerlingen verweet en vooral de ouders. Nu ken ik toevallig wat ouders uit die groep en ik weet dat ze al twee jaar brieven met noodkreten schrijven naar het LVO bestuur en alsmaar geen reactie kregen. Tuurlijk zijn er rotte appels onder de leerlingen En natuurlijk gaan leerlingen niet klagen als er een 8 staat die ze niet verdiend hebben. Lesuitval is altijd leuker dan les krijgen.

Maar wantoestanden in de klas, valt meestal altijd aan de leraar te verwijten. Als jij ze niet weet te binden dan ben je geen goede leraar. Dan moet je een ander vak kiezen. En dat je soms hele moeilijke leerlingen hebt, dat is een natuurlijk gegeven. Behandel ze op een andere manier en je staat soms verbaasd wat ze wel kunnen.

Neemt niet weg dat ik me kan voorstellen dat je er soms hopeloos van wordt. In de goede omgeving, dat wil zeggen een goede en leuke school, dan lukt het

best wel. Maar wat hebben we de laatste jaren alleen maar over deze scholen gehoord? Kommer en kwel. Het bestuur denkt alleen maar aan de penningen, die omhooggevallen slechte leraren die alleen door een bestuursfunctie hun salaris kunnen verbeteren. Waar ging al dat geld naar toe? Wij vroegen dat al zo'n 15 jaar geleden aan het bestuur... nooit wat gehoord. Gelukkig heb ik er niets meer mee van doen. Ik geniet van mijn pensioen.

De avond valt. De lucht kleurt rood. Op de bergkammen begint het 'alpenglühen'. De vliegen zijn eindelijk verdwenen. De krekels sjirpen weer dat het een lieve lust is. Ze zijn vanwege de regenval in mei wel een halve maand vertraagd, maar op krekels kun je altijd rekenen!

-5- Voetbal

Bijna iedereen heeft voetbalkoorts. Behalve de enkele Nederlander die op de camping verblijft, die volgen met interesse de ontwikkelingen maar houden zich op de vlakte tegenover de Fransen en de Belgen. De Fransen zijn voor hun doen vrij uitbundig. Maar de Belgen hangen hun hele hebben en houden vol met Belgische vlaggen. Opeens zijn het allemaal Belgen, alhoewel de beste spelers natuurlijk Vlamingen zijn. Ik laat de hond uit en er staat een Belgische auto in de weg. Ik moet daarom vlak langs de uitgestapte personen, De vrouw vraagt of de hond '*dangereux*' is. Ik zeg: "Madame, hij eet maar één Belg per dag, voor de lunch!". Haar echtgenoot haakt daar meteen op in: "toch zeker een '*Flamand*'?". "Tuurlijk", antwoord ik: "die zijn het vetste!". Het zit diep! Maar goed, terug naar het voetbal.

De uitbundigheid in Bedoin valt best wel mee. Als ik het vergelijk met bijv.

Malaucène, daar hangen uitbundig de Franse vlaggen en vlaggetjes, bijna een Hollands tafereel. Bij Didier wappert op zijn boerderij, annex schuur en woon Mobil, ook de Franse driekleur. We rajen aan de praat over het vlaggen. Hij zegt dat men in Bedoin beduidend minder vlagt dan in andere dorpen. "Waarom", vraag ik? Hij antwoordt: 'oud zeer'. Het maakt me nieuwsgierig en ik struikel over een artikel in de 'Lou Passadou' het lokale 'sufferdje'. Het 'zeer' gaat ver terug. In 1794, 3 jaar nadat ook het 'Comtat Venaissin' een soort graafschap, onder de vlag van de Republiek werd ingelijfd, zijn de mensen in Bedoin nog steeds zeer gehecht aan de Paus. Tot 1790 was dit graafschap namelijk Pauselijk gebied. Nadat Lodewijk XVI onthoofd is, heerst het 'terreurregime'. In Bedoin wordt een 'republikein' burgemeester. Alle

bezittingen van emigranten en katholieken worden in beslag genomen. Deze nieuwe overheid blinkt uit in de uitverkoop van nationaal bezit, orgieën en drinkgelagen. De ontevredenheid van de bevolking stijgt zienderogen en dat leidt in de nacht van 1 mei 1794 tot een aanslag op de 'boom van de vrijheid' symbool van de republikeinen, die staat opgericht op het openbare plein Porte Saint Jean, het huidige schoolplein. De vrijheidsboom ligt in een varkenswei, de rode revolutionaire muts in een put, en de decreten van de Nationale vergadering worden verscheurd, bescheten en vertrapt.

De regering stuurt hulptroepen en alle edelen, priesters en andere verdachten worden gearresteerd en voor de rechtbank gebracht. Deze oordeelt dat de 'gruwelijke misdaad' die werd gepleegd, vergolden moet worden met terreur om een voorbeeld te stellen. Er worden 63 doodsvonnissen uitgesproken, Tien worden verbannen, 13 worden er veroordeelt tot gevangenisstraffen en 52 mensen worden vrijgelaten. Op 28 mei 1794 worden de vonnissen uitgevoerd.

De lichamen worden in een massagraf gegooid in een kuil langs de weg naar Flassan. Even daarna worden alle inwoners geëvacueerd en wordt het dorp platgebrand. Sindsdien staat Bedoin in de republiek voor: "de beruchte", "verbrande" of "vernietigde". En sindsdien houdt het dorp niet meer zo van de 'Republiek' en zijn vlag. De 14^e juli, in heel Frankrijk een feestdag wordt maar mondesmaat gevierd, heel sober. Nu Frankrijk de cup gewonnen heeft waren ze in het dorp iets uitbundiger, twee dagen later gaat alles weer zijn gewone gangetje.

Voor het overige schijn het met de Franse economie heel goed te draaien. Er wordt in het dorp enorm gebouwd. Van enige bouwstop is geen sprake. Hele nieuwe wijken worden uit de grond gestampt. En niet alleen dure villa's zoals

dat gewoon was tot een paar jaar geleden, maar mooie sociale woningbouw. Gevolg is wel dat je een hele hoop bekende en karakteristieke gezichten niet meer in het dorp ziet.

Bij de zondagse Belgische bieravond hebben we een discussie over de verandering van smaak, naarmate je ouder wordt. Ik neem als voorbeeld: geitenkaas. Vijftien jaar geleden kreeg ik dat zure spul niet door mijn strot. Hoe Margaret na het diner kon genieten van een geitenkaasje, daar kreeg ik kouwe rillingen en braakneigingen van. Nu echter vindt ik het heerlijk. Als ik de ceremonie opnoem beaamt Michel stapvoets mijn adagium. “Een stukje stokbrood, een stukje geitenkaas.... Even kauwen... en dan een slokje rode wijn erbij. Alsof een engeltje op je tong poept!” Margaret loopt elke maandagochtend al om 8 uur naar het dorp om vooral niet de geitenkaasboer te missen. Rond een uur of tien is de handel al helemaal los. En hij komt maar één keer in de twee weken, dus haalt ze een voorraad van kaasjes die niet zo snel gaan lopen. En dat allemaal terwijl ze stinken, niet te geloven. Als ik buiten op het terras zit, het keukenraampje staat altijd open en Margaret doet de ijskast open, dan ruik ik het binnen de kortst mogelijke tijd buiten. Daarbij doet ze de kaasjes in een goed afgesloten plastic doos. Veel dingen die lekker zijn, stinken maar dat weet iedere Limburger. Rommedoe, zelfs bij de Amerikanen

een synoniem voor stank, bijvoorbeeld. De doerian, een vrucht in Indonesië, stinkt ook geweldig maar smaakte toch super lekker!. Hij is tot 8 kilo zwaar en het vruchtvlees smaakt zoet en aromatisch. Maar je mag met hem niet het vliegtuig in. Er schijnt ook ‘doerian-ijs’ te bestaan, moet vooral bij deze temperaturen, heerlijk zijn.

Wij zitten nu lekker in het Zuiden en genieten van aangename temperaturen. De normale 30 graden wordt zo tegen een uur of 4 bereikt. Het is droge warmte: uit te houden. Bij ons worden, zo hoor ik van mijn kinderen, ongelofelijke hoge temperaturen gehaald. Tegenwoordig kun je beter naar het Zuiden gaan, daar is het koeler! Toch hebben wij het gevoel dat heel veel Nederlanders en Belgen, die normaal naar hier zouden komen, nu, in eigen

land blijven en zich de rit besparen. Want het is minder druk op de Camping vergeleken met vorige jaren.

Hoe het met de muggen staat in Nederland weet ik niet. Hier zie je ze niet, maar ze zijn er wel. Niet de grote muggen maar het moeten de kleintjes zijn. Bekend onder de naam 'knutten', ook wel onder de naam 'zandvliegen' bekend. Een gevolg van het supernatte voorjaar. Margaret zit onder de bulten en heeft verschrikkelijke jeuk. Ze wordt op de gekste plaatsen gestoken. Na het krantenartikel en een hele discussie met Stefan, kopen we dan eindelijk het enige middel dat schijnt te helpen om die rotbeesten van je lijf te houden. Sindsdien hoor je hier maar een kreet: wil je geen muggen steek, smeer dan DEET op je....hoelala

-6– Veranderingen

Hier schijnt alles z'n gangetje te gaan. Maar er zijn wel degelijk veranderingen te constateren. In het dorp bijvoorbeeld vindt je steeds minder gewone winkeltjes waar je eens door heen zou kunnen kuieren. Heel veel van die

winkeltjes zijn verdwenen en hebben plaats gemaakt voor wielersport zaken die elkaar beconcurreren op leven en dood. Ik tel er een stuk of zes en dat gaat natuurlijk niet goed. Vooral niet in een jaar als dit, waarin de toevloed van toeristen en fietsliefhebbers ,even, kennelijk opgedroogd is. Niet verwonderlijk als in Nederland de

temperaturen net zo hoog, of zelfs hoger zijn. als hier. Dan ben je wel gek om duizend kilometer te gaan rijden. Het wordt er toch al niet goedkoper op. Wat ze hier op de terrassen durven te vragen voor een flesje water, daar zouden ze in Valkenburg het schaamrood van op de kaken krijgen. Ook de drijfveer om reclame te maken is ver te zoeken. Voorheen was de gemeente een belangrijke bron van informatie, maar dit jaar lijkt het wel of ze er geen zin meer in hebben. Een beleidsverandering? Er gaan geruchten dat buurgemeenten het stokje niet afgenomen hebben, maar gewoon gepikt. Zo zal het volgend jaar de 'Dauohiné' starten in Malaucène. En de Sporza van Eddie Merckx is dit jaar al gestart vanuit Flassan. Is Bedoin een beetje over het paard getild? Ik vraag me

af wanneer de Tour weer eens langs komt en of hij dan Bedoin aandoet. Je kunt ook via Malaucène of Sault naar boven.

Ik realiseerde me dat er ook veranderingen zijn in het milieu. Waar zijn de relmuizen gebleven die vroeger altijd een hoop lawaai maakten in de washokken? De **relmuís of zevenslaper**, is een knaagdier en lijkt een

beetje op een kleine eekhoorn. Vooral 's nachts werden ze actief en maakten een herrie over die balken dat het een ware lust was. Ik heb ze al tien jaar niet meer gezien of gehoord. Zijn het de zwerfkatten schuld die hier over de

camping sluipen? De naam 'zevenslaper' (*louard* in het Frans) hebben ze te danken aan hun immens lange winterslaap. Ik geloof zo iets van 6 maanden. Ze zijn verbonden aan een historisch verhaal over zeven christenen, die in Rome vervolgd werden en tamelijk onheus behandeld. Ze werden in een kamer ingemetseld. Na zeven jaar werd de kamer weer opengebroken: ze rekten zich uit, zeiden 'goeie môgge' en waren goed uitgeslapen. Op de vraag of je goed geslapen hebt wordt hier geantwoord: "als een '*louard*'!" Eekhoorntjes zien we ook veel minder, maar dat komt doordat men ter gelegenheid van de vorige tour, alle boomtakken die over de weg staken, verwijderd heeft. Nu komen ze alleen nog via de weg over de straat die bij tijd en wijle heel druk kan zijn. En er wordt in het seizoen behoorlijk hard gereden. Soms waagt er een zijn leven om de overkant, waar het gras natuurlijk groener is, via de weg te bereiken. Wat ik ook sinds enkele jaren niet meer gezien heb zijn **slangen**. Gelukkig ben er nooit,

bijna, op gaan staan, in het veld. Je zag ze vaak platgereden langs de weg. Adders bijvoorbeeld ben ik in de wei achter onze camping ook nog wel eens tegengekomen, wel maar kleintjes. Niet meer gezien sinds een jaar of vijftien.

Twintig jaar geleden struikelde je nog wel eens over een **schorpioen**, Klein en zwart. De toenmalige eigenaresse

kwam dan meteen aanrennen met een stok of bezem en begon dan als een bezetene op dat beest te timmeren en gooide ze daarna in het vuur. Wie ook verdwenen is, in 1976 al, is de aap die bij het café 'L'Observatoire', aan een ketting in de plataan zat. Weet je wel, het café waar Tom Simpson zijn laatste

consummatie nuttigde voordat hij op de Windberg sneuvelde Een aap aan de ketting, dat zou nu absoluut niet meer kunnen, de Stichting Aap zou het meteen opblazen en het zou de kranten halen. Maar daar zat hij aan de ketting in de plataan. Een andere obscure kant van dat café. Toen we daar eens op een avond op het terras zaten, vielen pardoes twee uilen uit die boom. Het waren twee jongen die blijkbaar hun evenwicht verloren hadden. Ze werden niet naar Athene gedragen, dat was te ver, maar ze werden afgeleverd bij de dierenbescherming die een opvang hadden om roofvogels te helpen..

Enige tijd geleden reed er bij mijn vriend John, een enorme camper de camping op. Het ding paste nauwelijks op een plaats. Het trok natuurlijk veel bekijks. Uit de aanhanger kwamen een groot aantal BMX fietsen en er in huisde een familie die zich ook vooral met de verkoop van die fietsen

bezigield en zo te zien met succes. Het bleek dat het Europees kampioenschap BMX parcours fietsen in Sarrians gehouden werd. Het trok veel publiek en ik denk dat het ook wel spectaculair is om te zien. De familie deed niet alleen goede zaken, maar deed zelf ook heftig mee. De moeder was blijkbaar al wereldkampioen en de twee zonen gingen ook aan de start. Ik trof op het internet een artikel van de Diabetes vereniging aan waarin geschreven wordt over een jongedame die in november diabetes type 1 kreeg en toch mee deed aan dit sportevenement. Nou, ik heb die diabetes type 1 al 54 jaar dus ik weet waar het over gaat. Ik haat sport omdat het mijn koolhydraatstofwisseling

steeds weer in de war gooit. Daarom heb ik immens respect voor deze dame, ze heet **Suéla Ruitenga (25)** en ze doet al sinds haar 3e jaar aan fietscross (BMX). Ze werd meervoudig Nederlands kampioen en Europees kampioen indoor. Ze wilde maar een ding bewijzen:

diabetes en sporten gaat wel samen! Als er een wil is, is er een weg. Hoe moeilijk het soms ook is. Het belangrijkste is toch om goed naar je lichaam te blijven luisteren. Geweldig dat ze dit heeft kunnen handelen, ik zou het nooit klaargekregen hebben. Deze zomer heeft ze dus meegedaan aan de EK en WK BMX fietscross, in Frankrijk, te weten Sarrians, hier 20 kilometer vandaan en Azerbeidzjan (Baku). Ze ging wel voor een podiumplek, maar ze had eigenlijk ook weinig verwachtingen, aangezien diabetes elke dag overal anders op reageert. Ze had nooit durven dromen dat ze wereldkampioen zou worden, maar dat is dus wel gebeurd! In Baku eerste van de wereld geworden op de 24 inch cruiser, en derde op de 20 inch. In Sarrians tweede van Europa geworden. Je treft wel vaker van die uitzonderingen, die hun negatieve afwijking of ziekte kunnen ombuigen tot een positieve uitdaging. Ik heb er hier op de camping,

met die Mont Ventoux in de buurt, verschillende gezien. Er kwam eens een fietser bij de poort met een reclame shirtje voor de Diabetes vereniging. Uiteraard vroeg ik hem waarom hij daarvoor reclame maakte. Het bleek dat hij., diabeet zijnde, drie keer achter elkaar de windberg op gefietst was. Hij had wel ultra moderne apparatuur, een pompje en een externe glucose meter op

zijn bovenarm. Maar het toppunt was toch wel **Dennis Mulderij**, die sympathieke jongeman uit Heerlen, die door kanker een onderbeen verloren heeft. Hij fietste met een aangepaste maar voor de rest gewone fiets, met maar één been, die enorme pukkel op. Ik was zo onder de indruk, dat ik hem toen prompt mijn dure geologen hamer, cadeau gegeven heb. Hij studeerde namelijk voor het leraarschap geografie, ging op geologische excursie in Marokko en ik vond sowieso nooit wat met of zonder, die peperdure hamer.

De oude madame, oud directrice van de Camping is vanochtend weer naar het ziekenhuis gebracht. Ze was al daar geweest omdat ze gevallen was. Nu weer

thuis, vond haar dochter, haar opvolgster tot 2009, het toch maar beter haar weer naar het ziekenhuis te laten gaan. Hartritme storingen, hoogstwaarschijnlijk vanwege de hitte. En haar eigen dokter op vakantie. En geen plaats in een verzorgingshuis. De problematiek is hier hetzelfde als momenteel in Nederland. De

hitte is voor velen ouderen niet te (**Moeder en dochter in beter tijden, 1996. op camping Pastory**) behappen. Ik hoop dat *Mdm*, die inmiddels 88 is, de camping oma van de Vikings, zoals mijn zonen eertijds genoemd werden, er weer uit komt, maar ik vrees het ergste. Ik groet u allen vanuit Bedoin bij 36 graden en een glas water!

-7- Licht in de duisternis

Is het zo heet dat Margaret in de ijskast wil kruipen?

Beste mensen, gisteren heeft het hier enorm gehoosd. Maar gelukkig geen schade en nu zitten we weer in het zonnetje. De eerste geëvacueerden zijn reeds op onze camping aangemeld.

Zusje op bezoek

Mijn **broer** is op bezoek geweest. Altijd heel gezellig. Waar gaat het over? Nou, zij zijn aan de Franse kust geweest. Alles prima, weliswaar de halve airco kapot, maar daar leer je mee leven. Alleen die verdomde muggen. “Kijk eens waar ik gestoken ben, hier en hier en zelfs daar!” Het is een permanent gespreksonderwerp waar vooral mijn vrouw graag in mee klept aangezien zij hevig onder handen genomen wordt door allerlei verschillende steekbeestjes. Ik volg de discussie meewarig want ik wordt ook wel geprikt maar de jeukaanvallen blijven uit. Ik herhaal weer eens mijn kreet: smeer DEET op je hoelala... Daar is ze mee opgehouden want door die spuitbus smolt de plastic van het krukje waar ze haar voet opzette. Zo is er altijd wat. 's Nachts speelt het continue door mijn hoofd en rolde er het volgende limerick uit:

Broertje op bezoek

*Er was eens een mug in Bedoin
Die was heel gemeen en vilein.
In mijn broek kroop hij onverdroten
En stak me tussen mijn kloten.
Toen zei hij: "Ah, c'est du bon vin!"*

De volgende ochtend maak ik de ijskast open en het lichtje gaat niet branden. Wel verdorie, is 'ie kapot? Ik hoor geen enkele beweging in de ijskast. Maar ja hij is ook al twintig jaar oud. Heeft weliswaar slechts drie tot twaalf weken per jaar gedraaid, maar toch een respectabele leeftijd. Buiten 36 graden, verdorie wat nu? Ik begin links en rechts wat te duwen en te draaien, trek de stekker er maar eens uit en weer in! Geen move. Ik kijk na enige tijd op de thermometer: 13 graden. Echt kapot. Dat wordt een nieuwe ijskast, maar wacht, misschien heeft de chef nog wel een oud exemplaar in de verkoop. Dus tijd ik naar de receptie terwijl Margaret ijlings de koelbox aansluit en noodoplossingen vindt voor allerlei spullen die in de diepvries stonden. "Ja", zegt de chef: "In de garage staan er nog wel een paar. Kom we gaan eens kijken!". Ik huppel achter hem aan, misschien een gunstige noodoplossing voor de drie weken dat we

hier nog zitten. "Je kunt wel alles nieuw gaan kopen", zeg ik tegen hem en hij beaamt dat. In de garage staat een echt versleten exemplaar, met plankjes aan elkaar geschroefd. "Die doet het!", maar die ziet er zo versleten uit, ik durf daar niet mee aan te komen. Daarnaast staat een gaaf exemplaar. "Ik weet niet of die werkt!" zegt de chef. "Maar ik

steek de stekker maar eens in, dan zien we vanavond bij de Belgische Bieravond, wel of hij werkt.". Uitgerekend die avond onweert het dat het een lieve lust is. De volgende ochtend gaan we samen kijken of die 'frigo' het wel doet. "Hm, Franse ijskast: hij warmt op, voel maar", zegt de chef. Dus kapot. Margaret en ik besluiten om dan maar in Auchan koopcentrum, Avignon, bij 'Boulangier' een nieuwe te gaan kopen. Ik laat toch nog even ome Kees met de gouwe handjes kijken. Kees is mijn steun en toeverlaat, zonder wie ik hier op de Camping hopeloos en redeloos verloren zou zijn als het om technische zaken

draait. Hij zegt: “misschien is wel gewoon het lampje kapot!”. Dat ik daar nou niet aan gedacht heb. Als we de ijskast openen is die weer op een aangename 7 graden gekoeld. “Verrek, wel heb je ooit!”. Margaret vindt de handleiding, die Kees gaat bestuderen, en het blijkt dat ik in mijn stupide pogingen om het ding weer aan de praat te krijgen op de ‘automatische ontdooiknop’ heb geduwd. Dan duurt het een halve dag waarna het ding automatisch weer opstart.” Dan wisselen we toch ‘even’ het lampje!” zegt Kees. Maar daar vergist hij zich weer eens in het Franse vernuft. De schroef om het kapje open te krijgen, zit aan de achterkant en het is verzonken zodat je niet kunt zien welke soort schroef het is. Niet los te krijgen, ondanks de sympathieke beschrijving in het Nederlands die destijds meegeleverd is, maar waarin alle relevante informatie ontbreekt. Die rot-schroef is er niet uit te krijgen. Na een uur zwoegen in een benauwd en bloedheet kamertje geven we het op en laten we de situatie zoals hij is. Dus Margaret wilde niet in de ijskast kruipen omdat het zo heet is, zoals de foto suggereert maar Ome Kees had zijn bril vergeten en kon niet zien welke soort schroef erin zat. Ik zeg tegen Kees: “Verdorie dan kan ik ’s avonds wel moeilijk het bier vinden”. Kees doet een verstandige suggestie: “leg je de hele ijskast gewoon vol met bier, hoef je niet te zoeken!”. Zoals altijd heeft Ome Kees de juiste oplossing!

Soms streeft hij zich zelf voorbij in zijn streven naar perfectie. S ’avonds spelen we jeu de boules. Gisteren avond heeft het geonweerd en flink geregend. Mijn ballen hebben in het water gelegen en ze vertonen, na één dag al, roestvlekken. ‘Nou’, zegt Kees: “Daar kun je niet mee spelen”. En hij spurt naar

Het jeu de boules kluppie

Het jeu de bier kluppie

zijn caravan en komt terug met een spuitbus olie, een lap en wat schuurpapier. Na een kwartiertje schuren en poetsen zien mijn ballen er weer redelijk uit. We gaan beginnen: Kees speelt met Michaëla en ik met Hans. Zoals gewoonlijk is Kees weer zeer strijdlustig, verliezen komt in zijn woordenboek niet voor. Ik probeer altijd geconcentreerd te spelen, de enige manier om vooral bij het ketsen iets te raken. De grond is hard geworden door de regen van gisterenavond en Ik speel de sterren van de hemel. Ik schiet raak, ik leg bij dat het een lieve lust is, vier punten tegelijk, vijf punten tegelijk en na aanvankelijk wat verzet van de tegenpartij verliezen zij met 5 tegen 13 punten. Ik sta verbaasd van mezelf en Kees begint te jammeren: "heb ik ook nog zijn ballen gepoetst en moet je nu zien, nou dat doe ik nooit meer! Waar haalt ie het vandaan!" Het tweede potje begint zoals gewoonlijk met uitroepen als : "Maar nu is het afgelopen!, nu gaan we eens beginnen!". Nu gaat het nog beter. Hans en ik winnen met een worp 5 punten en Kees zegt dat hij nog nooit iemand zo heeft zien 'leggen'. Daarmee bedoelt hij het bijleggen van ballen bij de but. Het gaat ook bijzonder goed. En weer verliezen ze met 4 tegen 13. Als het afgelopen is heeft Kees een biertje nodig om bij te komen en hij geeft een rondje op de zitjes die door de chef voor het JdB terrein zijn gemaakt. Als hij na het biertje bijgekomen is: "Morgenavond revanche! Potjandorie!". De volgende dag krijg ik het verslag van de vereniging van eigenaren van ons nieuwe appartement. Daarin staat dat ze een jeu de boules baan willen aanleggen op het ruime plein dat voor het gebouw ligt. Goed idee, ik zal de ballen meenemen, dan kunnen ze ook niet roesten. *Pointer, tirer et gagner! Fauquement, on y arrive!* (Bijleggen, schieten en winnen, Valkenburg, we komen er aan!)

-8– Provençal moet je zijn

De hondsdagen zijn afgesloten met enkele fikse onweersbuien. In korte tijd valt er dan een enorme plens water uit de lucht, je vraagt je af waar het vandaan komt. 's Avonds verandert het cicade concert plotseling in een kikker concert, boomkikkers misschien?. Opmerkelijk dit jaar, is dat de Mistral die erna opsteekt om de restjes wolk te verdrijven, heel mild is. Vorig jaar bereikte de Mistral

snelheden van meer dan 100 kilometer per uur. Maar nu blijft het bij uitvallen van hooguit 40 kilometer. Interessant is dat hoe heftiger de Mistral is, hoe slechter het weer in Nederland. Afgelopen jaar was het in de zomer bar slecht in Nederland: hier flinke Mistral. Nu is het warm geweest in Nederland: hier lauw windje. Maar als hij blaast is de lucht van een stralend diep blauw zoals je het alleen hier kunt zien. Onze veranda houdt het goed. Bij een grote plens komt het water toch nog tussen de spleten door en moeten wij strategisch het veld ruimen en ons in de woon mobiel terugtrekken. Die nieuwe veranda is werkelijk een genot. Het gedoe met parasols die je steeds met de baan van de zon, moet verplaatsen, is voorbij. Hij werd in juni afgeleverd nadat wij hem in Saze, achter Avignon, besteld hadden. Toen hij geleverd werd schrokken we even. De 14 meter lange vrachtwagen paste nauwelijks op de parkeerplaats van de camping. Ik zag me al sjouwen. Toen die vrachtwagen ontdaan werd van de zijkant slaakten we een zucht van verlichting. Het pakket was redelijk klein. Daarna echter werd er aan de achterzijde van de vrachtwagen een ingenieus apparaat, een soort vorkheftruck, ontkoppeld. Een machine die met zijn wielen alle kanten uit kon bewegen en die bracht het pakket naar onze plek. Die chauffeur is een duivelskunstenaar! Ik heb hem een goede fooi gegeven voor een biertje, na het werk uiteraard.

Als het geregend heeft en ik ga dan met de hond het veld in, krijg je de heerlijkste geuren in je neus. Dan ruik je echt de tijm. De hond veroorzaakt een reukspoor van tijm wanneer je hem achter de bal aan, het veld in laat rennen. Wat mij opvalt is dat ook de populieren dan zo lekker ruiken. Een vleugje munt en een streepje koriander, een plukje notengeur verspreid door de Immortelle, brengen het geheel op een odeur waar je echt met volle teugen van kunt genieten. De hond ruikt na een regenbui niet zo geweldig om niet te zeggen: dan stinkt hij. Maar dat wordt weer goed gemaakt door een constante

dennengeur die hij met zich meedraagt omdat hij zoveel in de dennennaalden ligt. In zijn staart hangen naast dennennaalden steeds heel veel kleine klitjes, bolletjes met weerhaakjes. Hij is voor die planten een ideaal verspreidend medium. Als ik ze eruit borstel zitten ze er na tien minuten weer in. Hij heeft er blijkbaar geen last van want hij draagt gelaten zijn lot.

Wat minder fris ruikt zijn de vuilnisbakken die op 40 meter aan de overkant van de weg staan. Hier moeten de aanliggende woningen hun vuilnis naar de weg brengen waar de bekende containers staan: geel en grijs. Die zijn na twee dagen weer vol en als het warm is begint dat af en toe geweldig te stinken, vooral als de zwurfkatten proberen er nog restjes uit te halen. Als ik zie wat men er in kiepert is me de betekenis van geel of groen absoluut onduidelijk. Hier spreekt men van 'triage'. Een bak voor restafval, alles mag daar in, behalve glas dat moet in de glasbak. De gele bak is voor karton en plastic. Je kunt ook nog een groene bakje krijgen op de camping, maar ik vind het idee bij deze buitentemperaturen niet aantrekkelijk. Dus als je niet weet waarin, gooi je alles in de grijze bak. Plastic en karton in de gele en glas in de glasbak uiteraard liefst na tien uur 's avonds, dan zijn alle kinderen van nabij geplaatste caravans weer wakker, hè jongens! Die gele bakken zijn redelijk snel vol omdat de mensen die water uit de fles gebruiken, deze na gebruik niet samenpersen en dat gebruikt uiteraard heel veel ruimte. Het water hier ruikt naar chloor, noodzakelijk maar heel vervelend als je koffie of thee zet. Dus dan ga je flessenwater kopen. Een vriendin van ons deed ons de volgende tip aan de hand: Vul twee oude waterflessen met het kraanwater en laat ze een nacht open staan, dan is de chloor lucht verdwenen en spaar je 32 centimes per dag

Bedoin is redelijk internationaal, hoewel het de Fransen een rotzorg zal zijn. Als

de euro's maar rollen. In dit dorp wonen enkele allochtonen, voornamelijk Algerijnen. Ze behoren tot het straatbeeld, staan broederlijk in het café en vallen alleen maar op omdat ze vaak geen alcohol drinken. Hun Franse broeders in het nietsdoen daarom

des te meer. De laatste tijd zijn daar enkele vluchtelingen, ik denk uit Syrië, bijgekomen. De schoonmaker op ons terrein is hoogstwaarschijnlijk zo'n vluchteling. Hij spreekt redelijk Frans, is bijzonder vriendelijk en doet zijn werk veel beter dan de autochtone poetsvrouwen, die meestal ziek worden en dan hun dochters sturen die alleen maar achter hun telefoon aan draven. Misschien is 0,1 % van de bevolking uitheems. Bij de laatste verkiezingen stemden toch heel veel stemmers op Le Pen. Onbegrijpelijk! Terwijl de meeste bewoners van Bedoin sowieso van een gemixte afkomst zijn. Heel veel Italianen en Spanjaarden hebben zich hier gevestigd. De oude camping baas was van Italiaanse afkomst en was jaloers op ze want de wijnboeren in Italië kregen veel meer subsidie van Europa dan zij. Hun familie reed al in een prachtige grote Fiat terwijl zij decennia met hetzelfde Renaultje moesten sukkelen. In de commercie waar voormalige buitenlanders de scepter voeren is de service vaak veel beter. Vooral de vriendelijkheid is veel groter. De Provençalen hebben zoiets van: je mag blij zijn dat je er in mag. Ze zijn stug en hebben het duidelijk niet begrepen. Met vriendelijkheid investeer je. Een prachtig voorbeeld is ons geliefd en geprezen restaurant 'Pasta et Basta'. Hij is van Italiaanse afkomst heeft internationaal in restaurants gekookt. Zijn vrouw is van Griekse afkomst en is een bonk vriendelijkheid. We dineren daar niet elke week, toch als je haar op straat tegenkomt, speelt ze, met haar stem die op die van Dalida lijkt, een feest van herkenning. De rekening is redelijk: voor een dag menu leg je zo'n 16 euro neer. De kwaliteit is voortreffelijk. Je kunt natuurlijk ook à la carte eten, dat kost niet veel meer. Met een kopje koffie en een halve liter wijn 'van de chef' ben je 25 euro per persoon kwijt. Zij werken hard. Met name als het zo heet is, is het een zware job. Maar altijd vriendelijk en ze staan altijd direct voor je klaar. Hij spreekt

gezien een lang verblijf in Brusselse restaurants, een beetje Nederlands.” Goeiendag Mijnheer Vanderrrrbosch!” Hij vertelde van een straat in Brussel waar verschillende goede restaurants bij elkaar liggen. Er is een sjiek restaurant daar

staat op de muur: ‘Nous parlons Français, Wij spreken Nederlands, Wir sprechen

Deutsch, We speak English.’ Het restaurant aan de overkant vermeldt: ‘Wij spreken Vlaams en hebben verder niet zo’n spatjes!’ Zijn menukaart heeft hij ook in het Nederlands vertaald, maar dat blijft toch vaak raden wat er mee bedoeld wordt.

De ‘L’Observatoire’ is een café-restaurant gedreven door Fransen van Spaanse afkomst. Ze zijn wat stug. Maar voor 15 euro krijg je een dagmenu, drie gangen inclusief wijn, inclusief koffie en dessert naar keuze. Ongelofelijke prijs. En telkens weer verukulluk! De andere restaurants zijn veel in Belgische handen, met Belgische prijzen. Teken aan de wand dat er maar heel weinig Provençaalse initiatieven zijn.

De camping is inmiddels omgetoverd in de ouderwetse Franse familiecamping. De Fransen en vooral de Parijzenaren hebben vakantie gekregen. Je merkt het aan het stem volume. Zij praten veel harder dan de anderen. Ook dolen er nu heel wat kinderen over de camping. Wij vinden dat leuk. Maar Hans werd he teveel. Hij is ingesloten door een groot aantal families uit Normandië met veel kinderen. Hij heeft zijn boeltje gepakt en is er vandoor. “Tot over een paar dagen!” Hij wist nog niet waar naar toe, het was te druk voor hem. Ik groette twee broertjes van een Waalse familie met de militaire groet. Nu groeten zij mij steeds met ‘Bonjour mon capitain!’ en ik antwoord dan ‘Bonjour mes sergents!’ Zij vinden dat prachtig. Ben benieuwd wat er gebeurt als ik eens zeg: ‘Garde à

vous!'. Geluidsoverlast? Welnee... ik doe mijn hoorapparaten uit en het is heerlijk rustig. 'Elk nadeel heb z'n voordeel, toch?'

-9– Weer een jaar

Dit wordt de laatste bijdrage voor dit jaar uit het zonovergoten Bedoin..... aan de voet van de Mont Ventoux.

Dit jaar zal voor de ondernemers van Bedoin te boek worden gezet als een minder jaar. De bezoekersaantallen zijn beduidend minder dan in vorige jaren. Sowieso zie je een terugloop als de Toer de France niet voorbij komt. Komt hij volgend jaar? In november weten we het definitief maar hier op het gemeentehuis weten ze het nu al. We moeten even wachten op 'het lek'. Als het in

Noord-Europa weer zo'n geweldige zomer is, dan zullen er veel minder blijven komen. Je gaat toch niet duizend kilometer rijden, als je in Nederland dezelfde, of misschien zelfs hogere temperaturen krijgt. In de toekomst wordt het misschien wel het omgekeerde als vroeger: je gaat naar het Zuiden voor de afkoeling.

Aan het einde van deze drie maanden komen er allerlei gedachten omhoog naar het verleden. Ik zag onlangs op het internet dat de gebroeders Lucas en Arthur Jussen in Amsterdam bij het Prinsengracht concert in de open lucht spelen. Zo'n dertig jaar geleden, toen wij met onze kinderen pas in Bedoin

kwamen werd er jaarlijks op het plein voor de Cave een concert georganiseerd door de onvolprezen pianist en dirigent Simon Voeten. Hij dirigeerde, naar ik meen, het Europees Studenten Orkest. Hij zorgde persoonlijk voor het onderbrengen van al die orkestleden. Hij was eigenaar van een villa, net buiten het dorp, met

zwembad. Er was een sensatie: er zouden twee jongetjes, nota bene uit Heerlen, een piano concert komen geven samen met dat orkest. Het waren de broertjes Jussen. Uiteraard zouden en moesten de kinderen er naar toe en het

was prachtig. In de schemering op het plein voor de Cave, voltrok zich een wonder. Die twee jungske speelde de sterren van de hemel en maakten grote indruk op mijn kinderen. Mijn kids hebben daarna zelfs nog enige tijd piano en klarinet les genoten tot... Maar die broertjes hebben doorgezet, alhoewel ik destijds mijn bedenkingen had: Kunnen die jongens nog kind zijn met zo'n strak repetitie en oefen schema. Nu zijn het sterren en ik heb grote bewondering voor ze.

Deze week is het 'Fête Votive' in Bedoin afgesloten. Het is een festival dat door een dorp wordt

georganiseerd ter ere van zijn beschermheilige. De oorsprong van het Fête Votive' zal ook hier zeker religieus zijn. Je vind deze traditie in de Languedoc en de Provence . De 'votives' of te wel de 'stemmen',

diegenen die opriepen om te eren, te herdenken en te feesten, begonnen altijd gerelateerd aan de dag van de heilige van de parochie. Ze markeerden het einde van het oogstseizoen. Traditioneel moet een 'Fête Votive'

kermisattracties bevatten, een gedeelde maaltijd op het openbare plein, een grote gratis loterij, een jeu-de-boule-competitie en een ballet- of nachtbal. Nou, dit jaar was aan alle voorwaarden voldaan. Drie avonden achter elkaar waren er orkesten te zien en te horen op het schoolplein. Er was een grote kermis en er werden

verschillende jeu de boules concoursen gehouden met hoge prijzen. En als vanouds werd er op het schoolplein vooral gewalst, op de klanken van een accordeon. Begin van het concert om 11.00 uur en afsluiting om 02.00 uur. Om half elf een groot vuurwerk. Je kunt het vanaf de camping goed zien. Alleen had de Chef natuurlijk weer vergeten om de onwetende gasten met kinderen te waarschuwen. Dat heb ik dan maar gedaan. Vanuit de tuin van Marie-Francoise hebben ze met grote ogen gekeken en waren verrukt. Het commentaar werd gratis bijgeleverd door Marie-Francoise, die als een koningin vanuit het raam

op de eerste verdieping het gebeuren gade sloeg. Na afloop werd 'Monsieur vanderrBosch' nog ruimschoots bedankt voor het doorgeven van de tip: het gras was sowieso door de droogte al plat en bruin. De volgende dag dacht ik: 'hoe breng je de Chef nu aan het verstand dat hij wat alerter moet zijn, de mensen wat meer moet betrekken. Communiceren kan hij niet. Dus toen ik het brood ging halen de volgende ochtend, complimenteerde ik hem en zei hem dat het een goed idee van hem was geweest om vooral de families met kinderen te waarschuwen dat er vuurwerk was. „Ze hebben genoten”, voegde ik er aan toe. Hij keek eerst verbaasd en toen zei hij: 'ja dat was een goed idee!' Dat noemen ze in het Duits: 'ein Denkmittel!'. Gemeen hè, vond ik eigenlijk wel van mezelf.

Vijf dagen staat het leven even stil hier in Bedoin. En de zesde dag, 's ochtends om 6 uur, is alles leeg en opgeruimd. Dan vertrekken de kermis wagens met hun 3 tot 4 aanhangers, richting bergpas naar Malaucène en hoeft niemand meer naar een parkeerplaats te zoeken.

Onze buurman op de camping is seizoenwerker. Hij is kok en staat in een van de restaurantjes aan het schoolplein. Hij werkt zich kapot. Gaat 's ochtends om half 9 en komt altijd ver na middernacht weer terug. Als ik hem 's ochtends groet is het antwoord op mijn vraag: 'hoe gaat het', steevast: 'moe'. Dan pakt hij zijn pungel en zegt "au boullieu" wat zo iets betekent als naar het werk! Hij is begonnen als apotheker student en geëindigd als pizza bakker. Hij verblijft op de camping van maart tot eind oktober in zijn caravan. Heb er heel veel respect en bewondering voor!

Wat leveren nu zo'n drie maanden op de camping. Mijn fysiotherapeut zei al: na wat zonneschijn verdwijnen de klachten meestal. En inderdaad, mijn rugpijn is vrijwel weg. Mijn schouder piept af en toe nog wel, maar er is mee te leven. Ik slaap als een 'zevenslaper'. Sombere gedachte, die aanvankelijk toch nog wel eens boven kwamen drijven, zijn verdampt. Je komt toe aan gedragsverandering. Zo sta ik af en toe 'illegaal' af te wassen. Dat wil zeggen, zonder bevel van boven, ga ik gewoon de vaat doen. Liever zelfs nog alleen, want dan sta ik binnen handbereik van alle kastjes en hoef ik niet om haar heen te manoeuvreren als ik aan het afdrogen ben. Zeg maar eens dat dat niet een verandering is. Ik zet spontaan koffie en/of thee, gewoon zo maar. Een afwijking heb ik opgelopen: een stokbrood-kaakje. Het stokbrood is heerlijk, opeens gaf mijn kaak een forse krak en nu trekt het een beetje bij mijn oor en

kraakt mijn kaak bij het kauwen. Tja, je gaat beseffen dat de tijd te snel gaat om daarover veel ophef te maken, beter is gewoon doen!

Uw correspondent uit Bedoin hoopt dat u van zijn verhaaltjes genoten heeft en als u de kans krijgt moet u echt eens dit heerlijke dorp bezoeken. Misschien wordt u dan ook verliefd, zoals ik, op Bedoin.... aan de voet van de Mont Ventoux.

